

загрѣватъ въ особни сѣдове, при което живакътъ се изпарява, а златото остава.

Отъ златоноснитѣ насипи златото се добива, като се промива златоносниятъ пѣськъ. Въ Австралия и Калифорния промиването на златоносния пѣськъ става съ особенъ уредъ, който се състои отъ единъ сандѣкъ *a*, дълъгъ $2\frac{1}{2}$ аршина, отъ наклонени прѣгради *b*, върху които има турено грубо платно или друга материя и отъ рѣшетка *d*, въ която се изсипва златоносниятъ пѣськъ съ камъчетата, които се намиратъ въ него. Тукъ постоянно наливатъ вода, която повлича малкитѣ частици отъ глина и други минерали. и въ видъ на мѣтенъ потокъ изтича отъ отвѣрстията (дупкитѣ) на сандѣка, а златото, като по тежко отъ глината, заедно съ другитѣ тежки минерали (магнетитъ и др.), бързо пада на дъното, като остава върху платното заедно съ малкитѣ камъчета; тѣ се задържатъ отъ напрѣчнитѣ греди, които раздѣлятъ сандѣка на нѣколко отдѣления. Тоя сандѣкъ се движи като люлка съ помощта на валяци *e*, затова се нарича „люлка“.

Въ Сибирь и Уралъ златоносниятъ пѣськъ се промива съ люлка, която не се люлѣе съ валяци, а се оставя неподвижна до нѣкой изворъ, отъ който тече вода и промива пѣська. Тия люлки се наричатъ „вашгерди“. Като се промие пѣськътъ, на златото въ люлката прибавятъ живакъ и получената златна амалгама загрѣватъ, при което живакътъ се изпарява, а златото си остава съвсѣмъ чисто.

На Уралъ златоносниятъ пѣськъ се промива отъ старци, момчета, момичета и жени — съ една дума, на работа отиватъ цѣли сѣмейства. Компаниитѣ, които сж откупили златоноснитѣ мѣста, даватъ на всѣки работникъ извѣстно парче земя; полученото злато работникътъ прѣдава на компанията, която му плаща по 3 или повече рубли за единъ золотникъ.¹⁾

Въ хубавитѣ слънчеви дни уралскитѣ работници прѣдставляватъ пѣстра картина: въ тѣй нареченитѣ разрѣзи²⁾ се виждатъ десетки вашгерди и около тѣхъ въ разноцвѣтни костюми мърдатъ хора и трѣскаво, безъ да губятъ врѣме, работятъ, като се стараятъ да добиятъ, колкото е възможно повече, отъ скжпоцѣнния металъ. Богатството на насипитѣ се цѣни обикновено по количеството на златото въ 100 пуда³⁾ пѣськъ, при което насипъ, който съдържа единъ золотникъ злато въ 100 пуда пѣськъ, може да се счита богатъ. Обаче богатството на насипитѣ зависи отъ цѣлъ редъ икономически условия. Понеже златото въ насипитѣ не е разпрѣдѣлено на всѣкъждѣ еднакво, то и работата е придружена съ страхъ на загуба. Ако работникътъ е получилъ

¹⁾ Единъ золотникъ има 4·266 грама, а една рубла има 2·90 златни лева.

²⁾ За да се дойде до златоносния пѣськъ, който може да се намира въ различна дълбочина, трѣбва да се прѣмахне горниятъ пластъ, който е извѣстенъ на работницитѣ подъ названието „турфъ“, и да се направи разрѣзъ на почвата.

³⁾ Единъ пудъ има 16·38 килограма.